

OBRAZLOŽENJE

OSTVARENJA PRIHODA I PRIMITAKA, RASHODA I

IZDATAKA DRŽAVNOG PRORAČUNA REPUBLIKE HRVATSKE

U PRVOM POLUGODIŠTU 2019. GODINE

PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Na ostvarenje prihoda državnog proračuna u prvom polugodištu 2019. godine najveći utjecaj imala su pozitivna makroekonomska kretanja te cjelogodišnji učinci porezne reforme iz 2018., kao i daljnje porezno rasterećenje koje je u primjeni od 1. siječnja 2019.

Glavna izmjena u sustavu PDV-a, s ciljem smanjenja regresivnog učinka ovog poreza na najosjetljiviju skupinu građana, odnosi se na smanjenu stopu PDV-a s 25% na 13% za žive životinje, svježe i rashlađeno meso, ribu, voće i povrće, jaja, dječje pelene, dok se svi lijekovi oporezuju stopom od 5%. Nadalje, izmjenama u sustavu posebnih poreza i trošarina od 2019. godine ostvaruje se povrat dijela plaćene trošarine na gorivo koje se koristi kod komercijalnog prijevoza roba kamionima određene nosivosti te za komercijalni prijevoz putnika. Vezano uz trošarine na duhanske proizvode, promijenjena je visina trošarina na cigarete u svrhu usklađivanja sa zahtjevima EU zakonodavstva. U sustavu doprinosa ukinut je doprinos za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti od 1,7% i doprinos za zaštitu zdravlja na radu od 0,5%, uz istovremeno povećanje doprinosa za zdravstveno osiguranje s 15% na 16,5%. Time je umanjeno ukupno izdvajanje poduzetnika na plaću, što otvara prostor za rast plaća ili nova ulaganja. U sustavu poreza na dohodak, proširen je razred za primjenu stope od 24% sa 17.500 kuna na 30.000 kuna s ciljem zadržavanja obrazovanih stručnjaka u sektorima s visokom dodanom vrijednošću. Porez na promet nekretnina smanjen je s 4% na 3%.

Ukupni prihodi državnog proračuna ostvareni su u iznosu od 65,1 milijardu kuna, što čini 47,8% godišnjeg plana, a na međugodišnjoj razini bilježe rast od 8,5%.

Prihodi poslovanja

Prihodi poslovanja u prvom polugodištu 2019. godine ostvareni su u iznosu od 64,6 milijardi kuna ili 47,7% godišnjeg plana. Njihova najznačajnija kategorija su **porezni prihodi** koji bilježe rast od 4,8% u odnosu na isto razdoblje 2018. godine i iznose 37,1 milijardu kuna ili 47,2% godišnjeg plana. Na temelju tekućih makroekonomskih kretanja i dinamike prikupljanja pojedinih kategorija poreznih prihoda, očekuje se kako će isti biti ostvareni u nešto većem iznosu u odnosu na prvotno planirane.

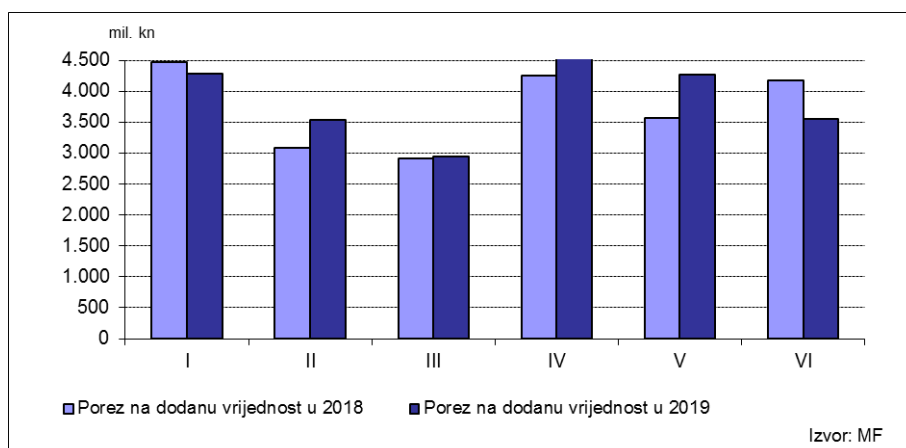
Porez na dobit

Prihodi od poreza na dobit u prvom polugodištu 2019. godine iznose 5,3 milijarde kuna ili 59,5% godišnjeg plana, što je rezultat poslovanja poduzeća u 2018. godini. Istodobno, ovi prihodi bilježe međugodišnje povećanje od 8,3%.

Porez na dodanu vrijednost

Prihod od poreza na dodanu vrijednost, u razdoblju od siječnja do lipnja 2019. godine, ostvaren je u iznosu od 23,5 milijardi kuna ili 45,4% godišnjeg plana, čime na međugodišnjoj razini bilježi povećanje od 4,7%. Takav rast prihoda prvenstveno je rezultat rasta osobne potrošnje uslijed pozitivnih kretanja u gospodarstvu, iako su od početka godine u sustavu poreza na dodanu vrijednost u primjeni prethodno spomenuta porezna rasterećenja.

Grafikon 1: Kretanje prihoda od poreza na dodanu vrijednost u prvom polugodištu 2018. i 2019. godine

Porez na promet

Prihod od poreza na promet u prvom polugodištu 2018. godine ostvaren je u iznosu od 188 tisuća kuna. Od 2018. godine ukinut je porez na stjecanje rabljenih motornih vozila te je isti zamijenjen upravnim pristojbama koje se naplaćuju kod stjecanja rabljenih vozila. Iznos koji je ostvaren na ovoj stavci odnosi se na naplatu dugovanja po osnovi poreza na stjecanje rabljenih motornih vozila.

Posebni porezi i trošarine

Tijekom prvog polugodišta 2019. godine prikupljeni prihodi od posebnih poreza i trošarina iznose 7,3 milijarde kuna ili 46,4% godišnjeg plana te bilježe međugodišnje povećanje od 2,2%. Iznosom najvažniji trošarinski oblik jest trošarina na energente i električnu energiju koji u prvih šest mjeseci ove godine iznosi 3,9 milijardi kuna te ostvaruje međugodišnji rast od 1,5%. Rast bilježi i poseban porez na osobne automobile, ostala motorna vozila, plovila i zrakoplove (2,4%), poseban porez na bezalkoholna pića (6,1%), poseban porez na kavu (9,8%) te trošarine na duhanske proizvode (4,3%). Nasuprot tome, međugodišnje smanjenje prihoda ostvareno je po osnovi trošarina na pivo (7,4%) te trošarina na alkohol i alkoholna pića (1,4%).

Ostali porezi na robu i usluge

U prvih šest mjeseci 2019. godine prihodi od ostalih poreza na robu i usluge ostvareni su u iznosu od 213,7 milijuna kuna ili 51,8% godišnjeg plana, što je na međugodišnjoj razini povećanje od 7,1%.

Porez na dobitke od igara na sreću i ostali porezi od igara na sreću, te naknade za priređivanje igara na sreću

Prihod od poreza na dobitke od igara na sreću i ostali porezi od igara na sreću u prvom polugodištu 2019. godine iznose 191,2 milijuna kuna, dok naknade za priređivanje igara na sreću u isto vrijeme iznose 452,2 milijuna kuna. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine prihodi od poreza na dobitke od igara na sreću i ostali porezi od igara na sreću bilježe povećanje od 9,3%, dok prihodi od naknada za priređivanje igara na sreću rastu za 18%.

Porez na međunarodnu trgovinu i transakcije

Prihodi od poreza na međunarodnu trgovinu i transakcije u prvom polugodištu 2019. godine ostvareni su u iznosu od 184,6 milijuna kuna ili na razini od 40,1% godišnjeg plana te bilježe međugodišnje povećanje od 9,3%.

Doprinosi

Prihodi od doprinosa u prvom polugodištu 2019. godine ostvareni su u iznosu od 11,9 milijardi kuna ili na razini od 49,4% godišnjeg plana odnosno bilježe međugodišnje smanjenje od 2,2%. Ovakva kretanja proizlaze iz učinaka porezne reforme kojom je ukinut doprinos za zapošljavanje i zaštitu na radu, a povećan doprinos za zdravstveno osiguranje koji nije prihod državnog proračuna. Pritom valja istaknuti kako prihodi od doprinosa za mirovinsko osiguranje rastu 5%, na godišnjoj razini, što je u skladu s kretanjima na tržištu rada. Uplaćeni prihodi od doprinosa za zapošljavanje iznose 210,9 milijuna kuna, a uplata je uglavnom ostvarena u siječnju na osnovu isplate plaća i doprinosa za prosinac. Uplata doprinosa po ovoj osnovi u narednim mjesecima odnosi se na uplatu dugovanja po osnovi doprinosa za zapošljavanje.

Prihodi od pomoći

Ukupne pomoći u prvom polugodištu 2019. godine iznose 8,3 milijarde kuna te bilježe međugodišnji rast od 49,8%. U njihovoj strukturi najveći dio čine pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU dok se manji dio odnosi na pomoći od inozemnih vlada, pomoći iz drugih proračuna, pomoći od ostalih subjekata unutar općeg proračuna, pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan, pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava te prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna.

Prihodi od imovine

Prihodi od imovine sastoje se od prihoda od financijske imovine, prihoda od nefinancijske imovine te prihoda od kamata na dane zajmove. Ovi prihodi u prvom polugodištu 2019. godine iznose 912,2 milijuna kuna ili 36% godišnjeg plana, dok su u odnosu na isto razdoblje 2018. godine veći za 32,2%. Razlog tome jesu prihodi od kamata na dane zajmove u iznosu od 319,9 milijuna kuna, koje su Hrvatske autoceste, Autocesta Rijeka - Zagreb i Hrvatske ceste uplatile u državni proračun, a po osnovi Ugovora s Ministarstvom financija vezano uz financijsko restrukturiranje cestarskih društava odnosno refinanciranja njihovih obveza temeljem izdane obveznice. S druge strane, prihodi od financijske i nefinancijske imovine manji su u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, a smanjenje proizlazi iz drugačije dinamike uplate prihoda po osnovi dividendi i dobiti trgovačkih društava u javnom sektoru nego što je to bilo u istom razdoblju prethodne godine, ali i smanjene uplate prihoda po osnovi koncesija.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada

Ovi su prihodi u prvom polugodištu 2019. godine ostvareni u iznosu od 2,1 milijardu kuna ili na razini od 47,8% godišnjeg plana, te su ostvareni na gotovo istoj razini kao i prethodne godine. Pritom prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi iznose 361,3 milijuna kuna ili 52,5% godišnjeg plana, dok prihodi po posebnim propisima iznose 1,7 milijardi kuna ili 46,9% godišnjeg plana. Prihodi po posebnim propisima, koji su ostvareni gotovo na istoj

razini kao i prethodne godine, uključuju i dio namjenskih prihoda u sustavu znanosti i kod drugih proračunskih korisnika.

Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija

U prvom polugodištu 2019. godine prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga ostvareni su u iznosu od 474,6 milijuna kuna ili 43,4% godišnjeg plana. Istovremeno, prihodi od donacija iznosili su 37,9 milijuna kuna. Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija u cijelosti su vlastiti prihodi proračunskih korisnika.

Prihodi od HZZO-a temeljem ugovornih obveza

Prihodi od HZZO-a temeljem ugovornih obveza u prvom polugodištu 2019. godine iznose 3,5 milijardi kuna te su ostvareni na razini od 53,9% godišnjeg plana, a u potpunosti se odnose na prihode državnih bolničkih ustanova.

Prihodi od kazni, upravnih mjera i ostali prihodi

Prihodi od kazni su u prvom polugodištu 2019. godine ostvareni u iznosu od 290,1 milijun kuna ili 52,5% godišnjeg plana, dok na međugodišnjoj razini ovaj prihod raste za 16,9%. Prihodi od kazni ostvareni su najviše od kazni za prekršaje u prometu, dok se preostali dio prihoda ove stavke odnosi na kazne u poreznim, carinskim i deviznim prekršajima, kazne za privredne prijestupe te druge upravne mjere.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine u prvom polugodištu 2019. godine ostvareni su u iznosu od 474,1 milijun kuna što je za čak 70,4% više nego li u istom razdoblju prethodne godine. Takva kretanja rezultat su povećanja prihoda od prodaje svih vrsta imovine. U njihovoj strukturi najveći dio odnosi se na prihode od prodaje proizvedene dugotrajne imovine, odnosno stanova i drugih građevinskih objekata, postrojenja i opreme te prometnih sredstava, čija prodaja na međugodišnjoj razini raste za 59%. Uz to, ostvareni su i prihodi od prodaje zemljišta te prihodi od prodaje zaliha, .

Tablica 1: Ukupni prihodi državnog proračuna u prvom polugodištu 2018. i 2019.

000 HRK		Ostvarenje	Ostvarenje	Indeks	Plan	Ostvarenje	Indeks	Indeks
		2018.	I. - VI. 2018.		2019.	I. - VI. 2019.		
		1	2	3=2/1	4	5	6=5/4	7=5/2
UKUPNI PRIHODI		129.395.206	59.941.907	46,3	136.080.229	65.058.931	47,8	108,5
PRIHODI POSLOVANJA		128.793.340	59.663.714	46,3	135.299.732	64.584.863	47,7	108,2
61 Prihodi od poreza		78.020.447	35.394.195	45,4	78.518.086	37.085.184	47,2	104,8
611	Porez i prerez na dohodak	20.371	20.371	100,0	0	0		0,0
612	Porez na dobit	8.487.926	4.851.804	57,2	8.828.129	5.252.586	59,5	108,3
614	Porezi na robu i usluge	69.161.155	30.352.978	43,9	69.230.031	31.647.737	45,7	104,3
6141	Porez na dodanu vrijednost	51.561.679	22.452.255	43,5	51.765.496	23.497.615	45,4	104,7
6142	Porez na promet	4.710	4.327	91,9	0	188		4,3
6143	Posebni porezi i trošarine	15.872.141	7.138.684	45,0	15.723.992	7.292.873	46,4	102,2
61431	Poseban porez na osobne automobile, ostala motorna vozila, plovila i zrakoplove	1.198.330	593.391	49,5	1.195.575	607.520	50,8	102,4
61432	Trošarina na energente i električnu energiju	8.627.450	3.824.360	44,3	8.392.566	3.880.518	46,2	101,5
61433	Trošarina na alkohol i alkoholna pića	297.566	122.862	41,3	287.812	121.180	42,1	98,6
61434	Trošarina na pivo	664.974	255.175	38,4	667.414	236.262	35,4	92,6
61435	Poseban porez na bezalkoholna pića	146.931	55.164	37,5	139.071	58.525	42,1	106,1
61436	Trošarina na duhanske proizvode	4.813.787	2.234.881	46,4	4.916.645	2.331.009	47,4	104,3
61437	Poseban porez na kavu	123.092	52.845	42,9	124.910	58.029	46,5	109,8
61438	Poseban porez na luksuzne proizvode	12	6	49,1	0	-171	0,0	-2.988,7
6146	Ostali porezi na robu i usluge	402.156	199.542	49,6	412.219	213.686	51,8	107,1
6147	Porez na dobitke od igara na sreću i ostali porezi od igara na sreću	349.814	174.832	50,0	361.001	191.152	53,0	109,3
6148	Naknade za priređivanje igara na sreću	970.656	383.338	39,5	967.323	452.222	46,7	118,0
615	Porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije	349.746	168.980	48,3	459.926	184.637	40,1	109,3
616	Ostali prihodi od poreza	1.249	62	4,9	0	224	0,0	363,9
62 Doprinosi		24.907.167	12.164.505	48,8	24.062.896	11.892.389	49,4	97,8
622	Doprinosi za mirovinsko osiguranje	22.782.813	11.125.596	48,8	24.062.896	11.681.444	48,5	105,0
623	Doprinosi za zapošljavanje	2.124.354	1.038.909	48,9	0	210.946	#DIV/0!	20,3
63 Pomoći		10.718.697	5.525.328	51,5	17.453.160	8.278.003	47,4	149,8
64 Prihodi od imovine		2.260.960	689.845	30,5	2.536.961	912.164	36,0	132,2
641	Prihodi od financijske imovine	1.142.867	214.376	18,8	1.150.245	163.920	14,3	76,5
642	Prihodi od nefinancijske imovine	1.086.938	460.539	42,4	1.090.220	424.297	38,9	92,1
643	Prihodi od kamata za dane zajmove	31.155	14.931	47,9	296.496	323.947	109,3	2.169,6
Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada		4.536.444	2.071.095	45,7	4.332.715	2.069.934	47,8	99,9
651	Upravne i administrativne pristojbe	673.954	333.445	49,5	688.030	361.337	52,5	108,4
652	Prihodi po posebnim propisima	3.862.490	1.737.649	45,0	3.644.685	1.708.596	46,9	98,3
66 donacija		1.330.610	478.157	35,9	1.263.833	512.470	40,5	107,2
661	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	1.145.858	453.284	39,6	1.092.780	474.565	43,4	104,7
663	Donacije od pravnih i fizičkih osoba izvan općeg proračuna	184.752	24.873	13,5	171.053	37.905	22,2	152,4
Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza		6.467.806	3.092.388	47,8	6.579.137	3.544.634	53,9	114,6
68 Kazne, upravne mjere i ostali prihodi		551.208	248.200	45,0	552.945	290.085	52,5	116,9
PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE		601.866	278.193	46,2	780.497	474.068	60,7	170,4
71 Prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine		93.929	31.611	33,7	52.231	47.311	90,6	149,7
72 Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine		401.824	215.818	53,7	557.191	343.158	61,6	159,0
73 Prihodi od prodaje plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti		17	0		0	0		
74 Prihodi od prodaje zaliha		106.096	30.765	29,0	171.075	83.600	48,9	271,7

RASHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Ukupni rashodi Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2019. godinu planirani su u iznosu od 140,3 milijarde kuna, od čega rashodi poslovanja 134,8 milijardi kuna, a rashodi za nabavu nefinancijske imovine 5,4 milijarde kuna.

Tablica 2. Kretanje rashoda u 2018. i 2019. godini

(u kunama)	Izvršenje I-VI 2018.	Plan 2019.	Izvršenje I-VI 2019.	Indeks I-VI 2019./ I-VI 2018.	Indeks I-VI 2019./ P 2019.
	1	2	3	4=3/1	5=3/2
RASHODI	61.827.058.028	140.268.504.150	66.936.936.658	108,3	47,7
3 Rashodi poslovanja	60.954.177.109	134.844.726.561	65.882.347.252	108,1	48,9
4 Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	872.880.919	5.423.777.589	1.054.589.405	120,8	19,4

Izvršenje ukupnih rashoda državnog proračuna u prvom polugodištu 2019. godine iznosi 66,9 milijardi kuna što čini 47,7% planiranih rashoda za 2019. godinu. Rashodi poslovanja izvršeni su u iznosu od 65,9 milijardi kuna, odnosno 48,9% planiranih rashoda poslovanja, dok su rashodi za nabavu nefinancijske imovine izvršeni u iznosu od 1,0 milijardu kuna, odnosno 19,4% plana.

Ukupni rashodi državnog proračuna u prvom polugodištu 2019. godine veći su za 5,1 milijardu kuna ili 8,3% u odnosu na isto razdoblje 2018. godine. Izvršenje rashoda državnog proračuna bilježi povećanje na svim skupinama rashoda na što je, između ostalog, utjecala bolja apsorpcija fondova Europske unije. Naime, u prvom polugodištu 2019. godine rashodi financirani iz fondova Europske unije izvršeni su u iznosu od 6,2 milijarde kuna što je, u odnosu na isto razdoblje 2018. godine, više za 1,8 milijardi kuna ili 42,0%.

Povećanja su ostvarena na rashodima za mirovine i mirovinska primanja prvenstveno radi usklađivanja mirovina ostvarenih prema općim i posebnim propisima u 2019. godini i prenesenog učinka usklađivanja mirovina iz 2018. godine te više isplaćenog doprinosa Republike Hrvatske proračunu Europske unije.

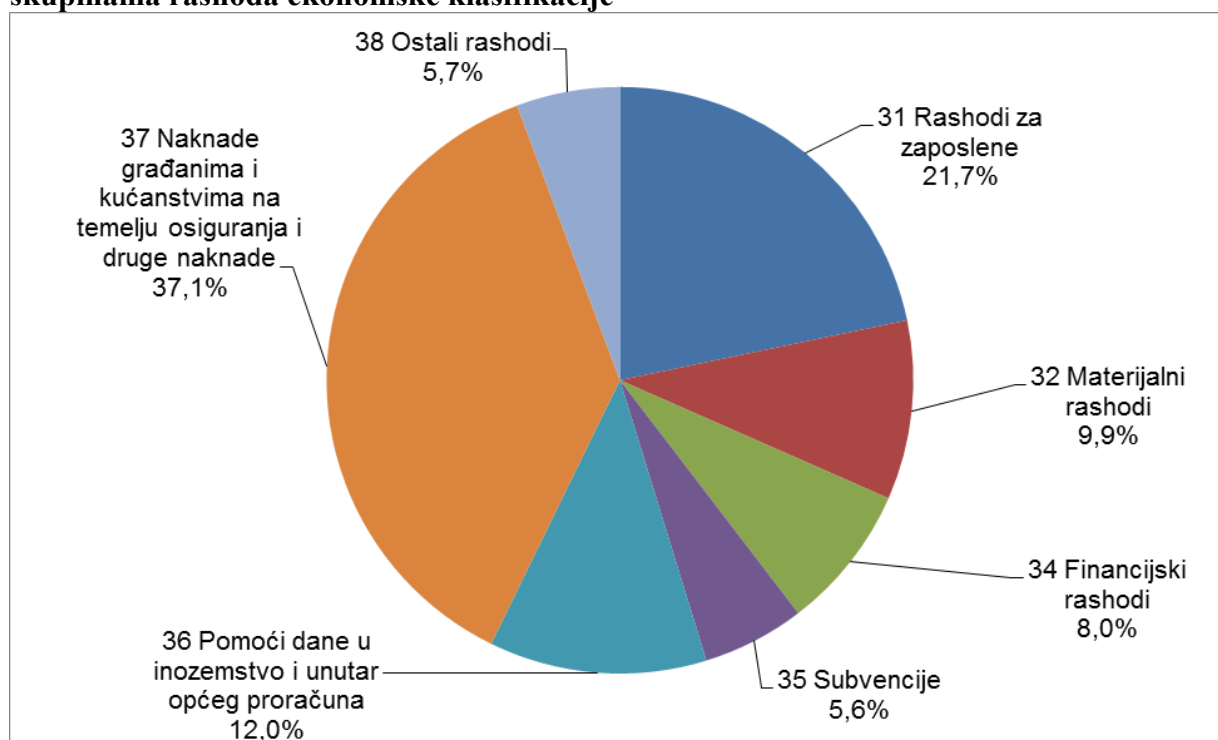
Također su povećani rashodi za zaposlene radi primjene uvećane osnovice za obračun plaće državnih službenika i namještenika te osnovice za obračun plaće u javnim službama.

1. Rashodi po ekonomskoj klasifikaciji

Rashodi poslovanja

Rashodi poslovanja u prvom polugodištu 2019. godine izvršeni su u iznosu od 65,9 milijardi kuna. U strukturi najveći udio od 37,1% čine naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade, a slijede rashodi za zaposlene s udjelom od 21,7% te pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države s udjelom od 12,0%.

Graf 1. Struktura izvršenja rashoda poslovanja u prvom polugodištu 2019. godine po skupinama rashoda ekonomske klasifikacije

Tablica 3. Rashodi poslovanja u 2018. i 2019. godini

(u kunama)	Izvršenje I-VI 2018.	Plan 2019.	Izvršenje I-VI 2019.	Indeks I-VI 2019./ I-VI 2018.	Indeks I-VI 2019./ P 2019.
	1	2	3	4=3/1	5=3/2
3 Rashodi poslovanja	60.954.177.109	134.844.726.561	65.882.347.252	108,1	48,9
31 Rashodi za zaposlene	13.652.973.533	29.098.515.117	14.310.765.910	104,8	49,2
32 Materijalni rashodi	5.408.337.414	14.458.745.298	6.501.409.134	120,2	45,0
34 Financijski rashodi	4.843.403.515	9.709.915.795	5.279.056.689	109,0	54,4
35 Subvencije	3.557.827.739	7.006.774.516	3.714.318.720	104,4	53,0
36 Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	6.572.034.353	17.034.103.558	7.901.739.858	120,2	46,4
37 Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	23.695.043.080	48.904.404.668	24.416.048.132	103,0	49,9
38 Ostali rashodi	3.224.557.476	8.632.267.609	3.759.008.809	116,6	43,5

Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene u prvom polugodištu 2019. godine izvršeni su u iznosu od 14,3 milijarde kuna što predstavlja 49,2% planiranih rashoda za zaposlene. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine veći su za 4,8% odnosno 657,8 milijuna kuna, što je prvenstveno rezultat povećanja osnovice za izračun plaća za državne službenike i namještenike te osnovice za plaće u javnim službama temeljem:

- *Dodatka I. Kolektivnom ugovoru za državne službenike i namještenike* (Narodne novine, broj 2/19),
- *Sporazuma o osnovici za izračun plaće u javnim službama* (Narodne novine, broj 2/19).

Osnovice za plaće uvećane su za 3% od 1. siječnja 2019. godine, a primjenjuju se s isplatom plaća od veljače 2019. godine.

Povećanje rashoda za zaposlene u prvom polugodištu 2019. u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, rezultat je i primjene:

- *Granskog kolektivnog ugovora za zaposlenike u ustanovama kulture koji se financiraju iz državnog proračuna* (Narodne novine, broj 46/18) od 27. travnja 2018.,
- *Kolektivnog ugovora za zaposlenike u osnovnoškolskim ustanovama* (Narodne novine, broj 51/18) od 1. svibnja 2018.,
- *Kolektivnog ugovora za zaposlenike u srednjoškolskim ustanovama* (Narodne novine, broj 51/18) od 1. svibnja 2018. i
- *Kolektivnog ugovora za djelatnost socijalne skrbi* (Narodne novine, broj 61/18) od 1. lipnja 2018.
- *Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama sudaca i drugih pravosudnih dužnosnika* koji je na snazi od 1. ožujka 2019., a kojim je osnovica plaće pravosudnih dužnosnika povećana za 6% te su izjednačeni koeficijenti svih pravosudnih dužnosnika u pravosudnim tijelima prvog stupnja te sljedećih uredbi:
- *Uredbe o izmjenama Uredbe o plaćama policijskih službenika* koja je na snazi od 21. srpnja 2018. (Narodne novine, broj 66/18),
- *Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o plaćama, dodacima i naknadama u službi vanjskih poslova* koja je na snazi od 1. lipnja 2018. (Narodne novine, broj 48/18) i
- *Uredbe o izmjeni Uredbe o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama* koja je na snazi od 5. srpnja 2018., (Narodne novine, broj 57/18).

Rashodi za zaposlene u prvom polugodištu 2019. godine financirani iz fondova Europske unije izvršeni su u iznosu od 151,3 milijuna kuna što je u odnosu na isto razdoblje prethodne godine povećanje za 35,3 milijuna kuna.

Materijalni rashodi

Materijalni rashodi u prvom polugodištu 2019. godine izvršeni su u iznosu od 6,5 milijardi kuna što predstavlja 45,0% planiranih sredstava. U odnosu na izvršenje prethodne godine, povećani su za 1,1 milijardu kuna.

Materijalni rashodi bolničkih zdravstvenih ustanova kojima je osnivač Republika Hrvatska uvećani su za 330,1 milijun kuna u odnosu na isto razdoblje prethodne godine od čega se najveći dio povećanja u iznosu od 169,9 milijuna kuna odnosi na rashode za nabavu lijekova.

Povećanje izvršenja rashoda na ovoj skupini rezultat je i metodološke promjene u praćenju programskog financiranja javnih visokih učilišta i javnih znanstvenih instituta. Naime, u prvom polugodištu 2019. godine za ovu namjenu je utrošeno 269,7 milijuna kuna u okviru materijalnih rashoda, dok su se u 2018. godini rashodi za ovu namjenu iskazivali u okviru skupine rashoda *37 Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade*.

Materijalni rashodi u prvom polugodištu 2019. godine financirani iz fondova Europske unije izvršeni su u iznosu od 337,4 milijuna kuna što je u odnosu na isto razdoblje prethodne godine povećanje za 194,5 milijuna kuna.

Financijski rashodi

Financijski rashodi u prvom polugodištu 2019. godine izvršeni su u iznosu od 5,3 milijarde kuna što predstavlja 54,4% planiranih rashoda za 2019. godinu. Najveći udio u financijskim rashodima od 97,0% čine kamate, od čega kamate za izdane vrijednosne papire 4,8 milijardi kuna te kamate za primljene kredite i zajmove 326,1 milijun kuna.

Subvencije

Rashodi za subvencije u prvom polugodištu 2019. godine izvršeni su u iznosu 3,7 milijardi kuna što predstavlja 53,0% planiranih sredstava.

U odnosu na isto razdoblje prethodne godine rashodi za subvencije izvršeni su za 156,5 milijuna kuna više što je rezultat povećanja rashoda za subvencije financiranih iz fondova Europske unije.

Najznačajniji iznos od 2,3 milijarde kuna odnosi se na rashode za subvencije u poljoprivredi. Za izravna plaćanja u poljoprivredi i mjere uređenja tržišta poljoprivrednih proizvoda izdvojeno je 1,7 milijardi kuna. Od navedenog iznosa 946,9 milijuna kuna je financirano iz fondova Europske unije, dok je 735,8 milijuna kuna financirano iz nacionalnih sredstava. Za mjere ruralnog razvoja u prvom polugodištu 2019. godine plaćeno je 626,3 milijuna kuna od čega 586,7 milijuna kuna iz fondova Europske unije i 39,6 milijuna kuna iz nacionalnih sredstava.

Subvencije isplaćene u resoru Ministarstva mora, prometa i infrastrukture izvršene su u iznosu od 892,1 milijun kuna što iznosi 46,4% planiranih sredstava. Za poticanje željezničkog i pomorskog putničkog prometa utrošeno je 373,3 milijun kuna, dok je za provedbu ugovora o koncesijama (Bina-Istra, autoceste Zagreb - Macelj i Rijeka - Zagreb) utrošeno 209,2 milijuna kuna. Nadalje, za upravljanje, organizaciju i regulaciju željezničkog prometa utrošeno je 216,9 milijuna kuna, a za očuvanje prometne povezanosti regija (domaći linijski zračni prijevoz) 82,1 milijun kuna.

Subvencije dodijeljene u resoru Ministarstva rada i mirovinskog sustava u prvom polugodištu 2019. godine iznose 328,6 milijuna kuna što je za 46,3% više u odnosu na isto razdoblje 2018. Najveći iznos rashoda za subvencije od 318,1 milijun kuna izvršava se u okviru Hrvatskog zavoda za zapošljavanje kroz program Aktivna politika tržišta rada, aktivnost Aktivna politika zapošljavanja i tekući projekt OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. Za subvencije koje se financiraju u okviru aktivnosti Aktivna politika zapošljavanja, a koje se odnose na potpore poslodavcima za zapošljavanje, samozapošljavanje, usavršavanje i očuvanje radnih mjesta i sl. u prvom polugodištu 2019. godine izdvojeno je 37,9 milijuna kuna. U okviru tekućeg projekta OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. provode se podprojekti Podrška samozapošljavanju, Potpore za zapošljavanje teže zapošljivih skupina i edukacija nezaposlenih osoba, Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja za mlade i sl. i za navedene svrhe izdvojeno je 279,9 milijuna kuna subvencija, odnosno 126,2 milijuna kuna više u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

Program Aktivna politika tržišta rada, osim na ovoj skupini rashoda, izvršava se i sa ostalih skupina rashoda te je za cijeli Program Aktivna politika tržišta rada u prvom polugodištu 2019. godine izdvojeno 742,0 milijuna kuna, što je za 9,4% više u odnosu na isto razdoblje

2018. godine. Program Aktivna politika tržišta rada financiran je sredstvima Europske unije u iznosu od 406,6 milijuna kuna ili 183,0 milijuna kuna više u odnosu na isto razdoblje 2018. godine, dok je iz nacionalnih sredstava isplaćeno je 335,4 milijuna kuna, što je u odnosu na 2018. smanjenje za 119,1 milijun kuna.

Rashodi za subvencije u prvom polugodištu 2019. godine financirani iz fondova Europske unije izvršeni su u iznosu od 1,9 milijardi kuna (50,8% plana) što je u odnosu na isto razdoblje prethodne godine povećanje za 335,9 milijuna kuna.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna izvršene su u prvom polugodištu 2019. godine u iznosu od 7,9 milijardi kuna, odnosno 46,4% planiranih sredstava za 2019. godinu.

Najznačajniji iznos od 2,3 milijarde kuna odnosi se na doprinos Republike Hrvatske proračunu Europske unije, što predstavlja 61,6% planiranih sredstava. Za transfer proračunskih sredstava Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje izdvojeno je ukupno 1,3 milijarde kuna, što je u odnosu na isto razdoblje prethodne godine smanjenje za 200 milijuna kuna. Razlog smanjena sredstava je ostvarivanje većih prihoda Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje uslijed promjena u sustavu doprinosa. Naime, Izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima (Narodne novine, broj 106/18) doprinos za zdravstveno osiguranje povećan je na 16,5%, uz istovremeno ukidanje doprinosa za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti od 1,7% i doprinosa za zaštitu na radu od 0,5%. Prema podacima iz Izvještaja o izvršenju financijskog plana Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje za prvo polugodište 2019. godine, prihodi od doprinosa za zdravstveno osiguranje ostvareni su za 1,0 milijardu kuna više u odnosu na isto razdoblje 2018. godine.

Za pripadajući dio naknade u cijeni goriva Hrvatskim cestama d.o.o. doznačeno je 1,1 milijarda kuna, što predstavlja 53,4% plana. Za dodatna sredstva izravnjanja za decentralizirane funkcije izdvojeno je 670,3 milijuna kuna, odnosno 41% plana.

Rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna financirani iz fondova Europske unije u prvom polugodištu 2019. izvršeni su u iznosu 1,7 milijardi kuna ili 82% više u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

Najznačajnija sredstva izdvojena su za:

- projekt cestovne povezanosti s južnom Dalmacijom 555,5 milijuna kuna,
- program ruralnog razvoja 186,1 milijuna kuna,
- programe iz resora Ministarstva zaštite okoliša i energetike (vodnokomunalni projekti i gospodarenje otpadom) 225,6 milijuna kuna,
- za energetska učinkovitost u zgradarstvu 137,2 milijuna kuna,
- provedbu projekata u zdravstvu 94,3 milijuna kuna te
- provedba projekata iz resora Ministarstva rada i mirovinskog sustava i Hrvatskog zavoda za zapošljavanje 99,0 milijuna kuna.

Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade

Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u prvom polugodištu 2019. godine izvršene su u iznosu od 24,4 milijarde kuna, što predstavlja 49,9% planiranih sredstava.

Najveći iznos rashoda u ovoj skupini odnosi se na **mirovine i mirovinska primanja** koje su izvršene u iznosu od 20,2 milijarde kuna, odnosno 50,4% planiranih sredstava. U odnosu na isto razdoblje 2018. godine mirovine su porasle za 820,9 milijuna kuna radi:

- usklađivanja mirovina ostvarenih prema općem i posebnim propisima od 1. siječnja 2019. za 1,15%,
- prenesenog kumuliranog učinka promjene broja i strukture korisnika mirovina te usklađivanja mirovina iz 2018. godine,
- primjena novog Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine, broj 121/17) od 1. ožujka 2018. počevši od isplate u travnju 2018. te
- primjene odredbi Izmjena i dopuna Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 115/18).

Naknade u socijalnoj skrbi izvršene su u iznosu od 1,3 milijarde kuna, što čini 53,1% plana, i to najvećim dijelom za isplatu osobne invalidnine 298,9 milijuna kuna, zajamčene minimalne naknade 218,7 milijuna kuna te za doplatu za pomoć i njegu 255,6 milijuna kuna.

Naknade za nezaposlene u prvom polugodištu 2019. godine izvršene su u iznosu od 483,7 milijuna kuna, odnosno 56,8% planiranih sredstava, dok je za aktivnu politiku tržišta rada, unutar ove skupine rashoda, izvršeno 206,4 milijuna kuna što predstavlja 36,8% plana.

Doplatu za djecu izvršen je u iznosu od 670,2 milijuna kuna, odnosno 39,9% plana. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine rashodi za ovu namjenu bilježe povećanje od 56,7 milijuna kuna zbog Izmjena i dopuna Zakona o doplatku za djecu (Narodne novine, broj 58/18) koje su stupile na snagu 1. srpnja 2018., a kojim je dohodovni cenzus za dobivanje doplatka podignut je s 50 na 70 posto proračunske osnovice.

Za **dodatni porodiljni dopust i opremu za novorođeno dijete** izdvojeno je 792,6 milijuna kuna, odnosno 50,8% plana. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine rashodi za ovu namjenu bilježe povećanje od 24,8 milijuna kuna.

Subvencije za stambene kredite izvršene su u iznosu od 72,3 milijuna kuna, odnosno 90,4% planiranih sredstava, što je u odnosu na prošlu godinu više za 32 milijuna kuna.

Tablica 4. Rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u prvom polugodištu 2018. i 2019. godine

(u kunama)	Izvršenje I-VI 2018.	Plan 2019.	Izvršenje I-VI 2019.	Indeks I-VI 2019./ I-VI 2018.	Indeks I-VI 2019./ P2019.
	1	2	3	4=3/1	5=3/2
37 Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	23.695.043.080	48.904.404.668	24.416.048.132	103,0	49,9
mirovine i mirovinska primanja	19.377.985.657	40.086.303.257	20.198.847.881	104,2	50,4
naknade u socijalnoj skrbi	1.148.466.682	2.390.890.916	1.270.677.693	110,6	53,1
- zajamčena minimalna naknada	256.168.647	478.473.294	218.688.468	85,4	45,7
- osobna invalidnina	222.743.689	473.000.000	298.909.145	134,2	63,2
- doplatak za pomoć i njegu	205.533.457	451.000.000	255.606.670	124,4	56,7
doplatak za djecu	613.472.209	1.680.480.000	670.221.242	109,3	39,9
dodatni porodični dopust i oprema za novorođeno dijete	767.804.784	1.560.000.000	792.586.996	103,2	50,8
naknade nezaposlenima	477.864.497	851.000.000	483.726.470	101,2	56,8
aktivna politika tržišta rada	287.361.281	560.570.000	206.409.110	71,8	36,8
trajna prava (osobna invalidnina, obiteljska invalidnina, naknade i drugo)	288.043.550	689.000.000	326.304.122	113,3	47,4
subvencije za stambene kredite	40.302.424	80.000.000	72.285.594	179,4	90,4

Ostali rashodi

U prvom polugodištu 2019. godine ostali rashodi izvršeni su u iznosu od 3,8 milijardi kuna što čini 43,5% planiranih sredstava za 2019. godinu.

Najznačajniji ostali rashodi u prvom polugodištu 2019. godine izvršeni su u okviru razdjela Ministarstva mora, prometa i infrastrukture i to 1,3 milijarde kuna, od čega je za transfer Hrvatskim autocestama d.o.o. i HŽ Infrastrukturi d.o.o. za dio pripadajuće naknade u cijeni goriva izdvojeno 559,8 milijuna kuna. Za program Priprema i provedba projekata sufinanciranih sredstvima fondova Europske unije (OP Konkurentnost i kohezija - prioritetna os 7. Povezanost i mobilnost i OP Promet) u prvom polugodištu 2019. godine utrošeno je 582,2 milijuna kuna, od čega najviše za izgradnju, rekonstrukciju, modernizaciju i elektrifikaciju željezničkih pruga i za Zračnu luku Dubrovnik. Nadalje, za razvoj sustava pomorskog prometa, pomorskog dobra i luka te zaštitu okoliša od onečišćenja s pomorskih objekata izdvojeno je 183,8 milijuna kuna.

U razdjelu Ministarstva poljoprivrede ostali rashodi u prvom polugodištu 2019. godine izvršeni su u iznosu od 697,8 milijuna kuna, odnosno 32,0% planiranih sredstava. Za mjere ruralnog razvoja izdvojeno je 588,2 milijuna kuna, od čega je 459,3 milijuna kuna financirano iz fondova Europske unije, dok je 128,8 milijuna kuna financirano iz nacionalnih sredstava. Mjere ruralnog razvoja, osim na ovoj skupini rashoda, planiraju se i izvršavaju i na ostalim skupinama rashoda. Za iste u prvom polugodištu 2019. godine ukupno je izdvojeno 1,4 milijarde kuna, od čega je 1,2 milijarde kuna financirano iz fondova Europske unije, a 212,1 milijuna kuna iz nacionalnih sredstava. U odnosu na isto razdoblje 2018. godine za mjere ruralnog razvoja utrošeno je 25,2% više sredstava.

Nadalje, unutar ove kategorije rashoda za program ribarstva u prvom polugodištu 2019. godine izdvojeno je 73,6 milijuna kuna, od čega je 48,2 milijuna kuna financirano iz fondova Europske unije, dok je 25,4 milijuna kuna financirano iz nacionalnih sredstava.

Na pozicijama Ministarstva znanosti i obrazovanja unutar ove kategorije rashoda izvršeno je 275,1 milijuna kuna, od čega 110,0 milijuna kuna za program visokog obrazovanja u okviru kojeg se financiraju smještaj i prehrana studenata i podizanje studentskog standarda te za

program ulaganja u znanstveno istraživačku djelatnost 81,8 milijuna kuna. Za razvoj športa u prvom polugodištu 2019. godine izdvojeno je 113,8 milijuna kuna.

Nadalje, na pozicijama Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku unutar ove kategorije rashoda izvršeno je 150,5 milijuna kuna. Za program Podizanje kvalitete i dostupnosti socijalne skrbi izdvojeno je 84,5 milijuna kuna, od čega je 70,6 milijuna kuna financirano iz fondova Europske unije. U okviru ovoga programa sredstva se dodjeljuju za razvoj usluga osobne asistencije za osobe s invaliditetom, ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći te osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva. Za financijske potpore za programe i projekte usmjerene djeci s teškoćama i odraslim osobama s invaliditetom izdvojeno je 42,8 milijuna kuna.

Za financiranje ugovora s vjerskim zajednicama te sporazuma sa Svetom stolicom u prvom polugodištu 2019. godine ukupno je izdvojeno 160,7 milijuna kuna, dok je za potporu političkim strankama izdvojeno 28,2 milijuna kuna.

Na ovoj skupini rashoda, u okviru Operativnog programa konkurentnost i kohezija 2014.-2020. dodijeljena su bespovratna sredstva malim i srednjim poduzetnicima u iznosu od 258,8 milijuna kuna. Za energetska učinkovitost u zgradarstvu utrošeno je 122,9 milijuna kuna. Navedeni projekti u cijelosti su financirani iz Europskog fonda za regionalni razvoj.

Iz fondova Europske unije ostali rashodi financirani su u iznosu od 1,6 milijardi kuna (38,3% plana) što je 279,4 milijuna kuna, odnosno 20,4% više u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine

Ukupni rashodi za nabavu nefinancijske imovine u 2019. godini planirani su u iznosu od 5,4 milijarde kuna. U prvom polugodištu 2019. godine realizirana je 1 milijarda kuna odnosno 19,4% plana što je za ovu skupinu rashoda uobičajena dinamika zbog procesa ugovaranja i izvođenja radova koji dolaze na naplatu u drugom dijelu godine.

U odnosu na izvršenje prethodne godine rashodi za nabavu nefinancijske imovine povećani su za 20,8%, odnosno 181,7 milijuna kuna.

Od ukupno izvršenih rashoda za nabavu nefinancijske imovine u prvom polugodištu 2019. godine 320,5 milijuna kuna financirano je iz fondova Europske unije što je u odnosu na isto razdoblje prethodne godine povećanje za 194,2 milijuna kuna.

Unutar ove kategorije rashoda, najznačajniji iznos od 831,1 milijardu kuna odnosi se na rashode za nabavu proizvedene dugotrajne imovine, od čega za rashode za postrojenje i opremu 472,2 milijuna kuna, za rashode za građevinske objekte 271,9 milijuna kuna te 141,6 milijun kuna za rashode za dodatna ulaganja u nefinancijsku imovinu i to prvenstveno za dodatna ulaganja na građevinskim objektima proračunskih korisnika.

Na temelju izvršenja rashoda državnog proračuna u prvom polugodištu 2019. godine procjenjuje se da će ukupna visina izvršenih rashoda do kraja 2019. godine biti u skladu s visinom planiranih sredstava. Procjenjuje se da će se uštede ostvariti na kategorijama

materijalnih rashoda, financijskih rashoda te rashodima za nabavu nefinancijske imovine, dok će pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna, ostali rashodi i rashodi za subvencije biti realizirani u skladu s planom.

U drugom polugodištu 2019. godine očekuje se povećanje rashoda za zaposlene. Mjesec srpanj i prosinac bilježe povećanu dinamiku izvršenja rashoda za zaposlene radi isplate regresa za korištenje godišnjeg odmora i isplate božićnice i dara za djecu državnim i javnim službenicima.

Na povećanje rashoda za zaposlene u drugom polugodištu 2019. godine utjecat će i primjena:

- Dodatka I. Kolektivnom ugovoru za državne službenike i namještenike kojim je osnovica za izračun plaća državnih službenika i namještenika od 1. siječnja 2019. povećana za 3%, a od 1. rujna 2019. za još 2%,
- Sporazuma o osnovici za izračun plaće u javnim službama kojim je osnovica za izračun plaća i u javnim službama povećana za 3% počevši od 1. siječnja 2019. i dodatnih 2% počevši od 1. rujna 2019. i
- Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama sudaca i drugih pravosudnih dužnosnika koji je na snazi od 1. ožujka 2019., a kojim je osnovica plaće pravosudnih dužnosnika povećana za 6% te su izjednačeni koeficijenti svih pravosudnih dužnosnika u pravosudnim tijelima prvog stupnja.

Na povećanje rashoda za zaposlene utjecat će i primjena Zakona o sustavu državne uprave (Narodne novine, broj 66/19) koji je na snazi od 18. srpnja 2019. godine, a kojim državni službenici i namještenici raspoređeni u uredima državne uprave u županijama koji u vremenu od stupanja na snagu ovoga Zakona do 31. prosinca 2025. stječu uvjete za starosnu mirovinu, a koji se do 1. listopada 2019. izjasne o sporazumnom prestanku državne službe ostvaruju pravo na otpremninu.

Nedostatna sredstva rashoda za zaposlene osigurat će se preraspodjelama s kategorija rashoda na kojima će se ostvariti uštede.

Nadalje, u drugom polugodištu 2019. godine očekuje se povećanje rashoda za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade, i to prvenstveno na izdvajanjima za mirovine i mirovinska primanja. Na povećana izdvajanja za mirovine i mirovinsko primanja u drugom polugodištu 2019. godine utjecat će primjene odredbi Izmjena i dopuna Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 115/18). Naime, Izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju uveden je povoljniji model usklađivanja mirovina. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku nominalni indeks prosječne mjesečne bruto plaće po zaposlenome za razdoblje I. - VI. 2019. u odnosu na VII. - XII. 2018. iznosi 103,4 što je porast od 3,4%, dok indeks potrošačkih cijena za razdoblje I. - VI. 2019. u odnosu na VII. - XII. 2018. iznosi 100,2 što je porast od 0,2%. Slijedom navedenoga, stopa usklađivanja mirovina od 1. srpnja 2019 iznosi 2,44%. Nadalje, na povećanje rashoda za mirovine i mirovinska primanja u drugom polugodištu 2019. utjecat će i primjena odredbi o povećanju najniže mirovine za 3,13%, određivanjem za svaku godinu mirovinskog staža u visini od 100% aktualne vrijednosti mirovine, počevši od 1. srpnja 2019. godine.

Povećano izvršenje rashoda za naknade u socijalnoj skrbi (osobna invalidnina i doplatak za pomoć i njegu) u prvom polugodištu 2019. godine ukazuje da je u 2019. godini potrebno osigurati dodatna sredstva za isplatu navedenih naknada. Nedostatna sredstva za mirovine i za naknade u socijalnoj skrbi osigurat će se preraspodjelama unutar kategorije naknada

građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i drugih naknada te s kategorija rashoda na kojima će se ostvariti uštede.

Osim gore navedenoga, na povećanje rashoda u drugom polugodištu 2019. utjecat će provedba:

- Odluke o financiranju prve faze projekta plutajućeg terminala za ukapljeni prirodni plin na otoku Krku koju je Vlada Republike Hrvatske donijela 30. siječnja 2019. godine s ciljem osiguranja energetske neovisnosti Republike Hrvatske, kao i osiguranja kontinuiteta i sigurnosti opskrbe prirodnim plinom kućanstva i industrije na području Republike Hrvatske i drugih država članica Europske unije
- Zakona o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu (Narodne novine, broj 116/18) koji je stupio na snagu 29. prosinca 2018. godine, a kojim se sredstva za nabavu udžbenika za učenike osnovnih škola osiguravaju se u državnom proračunu.

Sredstva za provedbu osigurat će se preraspodjelama s kategorija rashoda na kojima će se ostvariti uštede.

2. Rashodi po izvorima financiranja

Tablica 5. Izvršenje rashoda po izvorima financiranja

Izvor sredstava (u kunama)		Izvršenje I-VI 2019.
UKUPNO		66.936.936.657,69
1	Opći prihodi i primici	43.154.249.997,35
2	Doprinosi	11.681.443.812,97
3	Vlastiti prihodi	483.310.897,27
4	Prihodi za posebne namjene	5.090.331.775,25
5	Pomoći	6.468.746.763,21
6	Donacije	28.921.914,71
7	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	12.288.598,48
8	Namjenski primici	17.642.898,45

Od ukupno izvršenih rashoda u iznosu od 66,9 milijardi kuna u prvom polugodištu 2019. godine, najveći iznos od 43,1 milijardu kuna financiran je iz izvora Opći prihodi i primici, dok su rashodi financirani iz izvora financiranja Doprinosi izvršeni u iznosu od 11,7 milijardi kuna.

Rashodi financirani iz izvora Prihodi za posebne namjene izvršeni su u iznosu od 5,1 milijardi kuna. U okviru navedenog izvora najveći iznos rashoda od 4,8 milijardi kuna financiran je iz podizvora Ostali prihodi za posebne namjene. Iz podizvora Prihodi od igara na sreću financirano je 252,6 milijuna kuna rashoda, a iz podizvora Prihodi od spomeničke rente financirano je 374 tisuće kuna rashoda.

U prvom polugodištu 2019. godine iz izvora Pomoći financirano je 6,5 milijardi kuna rashoda, od čega je 6,2 milijarde kuna financirano iz fondova Europske unije (Europski fond za regionalni razvoj 1,9 milijardi kuna, Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj 1,3 milijardi kuna, Europski poljoprivredni jamstveni fond 951,8 milijuna kuna, Europski socijalni fond 943,3 milijuna kuna, Kohezijski fond 822,8 milijuna kuna, itd.).

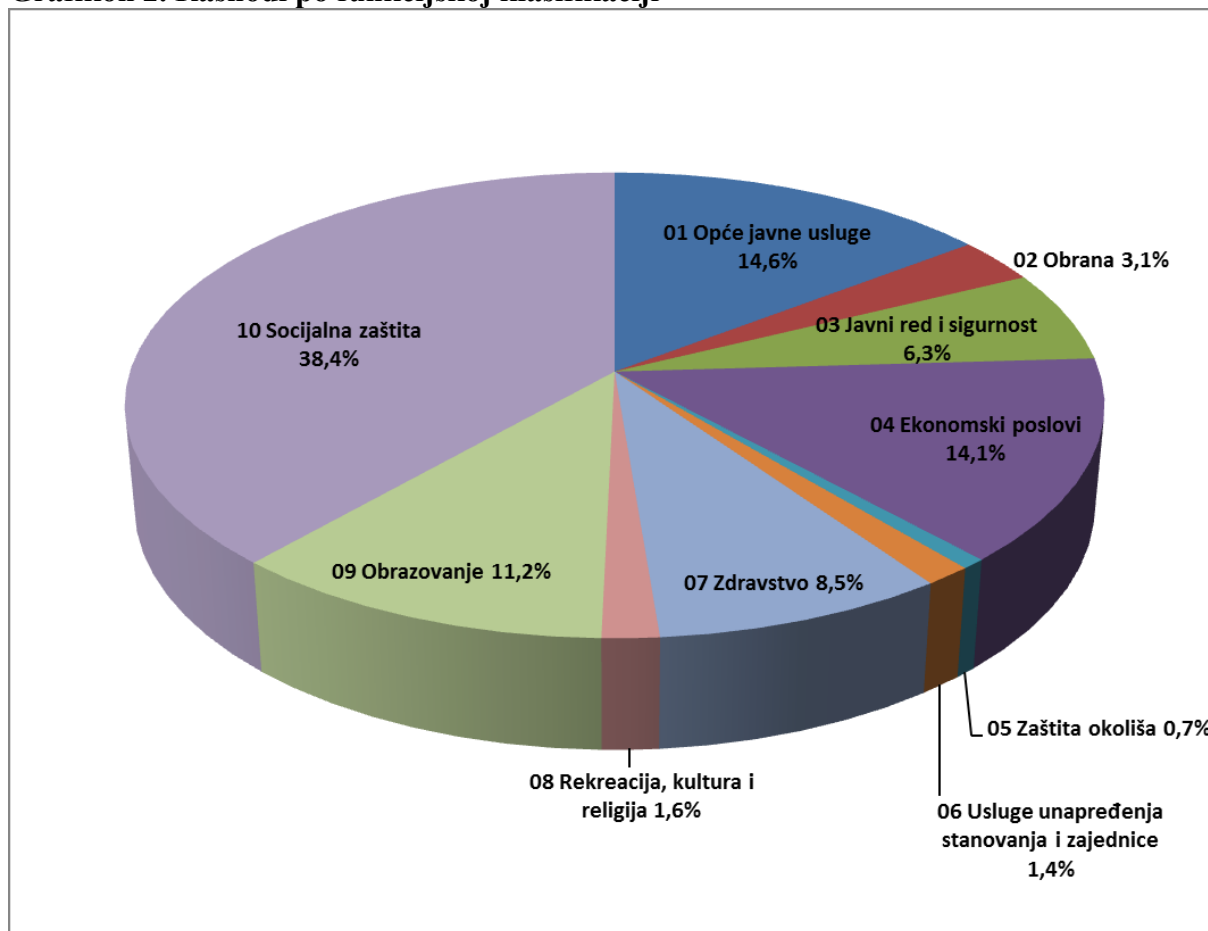
Iz fondova Europske unije, osim rashoda, financirani su i izdaci u ukupnom iznosu od 776,3 milijuna kuna od čega se najznačajniji iznos od 516,3 milijuna kuna odnosi na izdatke za dane zajmove trgovačkim društvima i obrtnicima izvan javnog sektora (ESIF jamstva i ESIF mikro i mali zajmovi unutar Operativnog Programa Konkurentnost i Kohezija – financijski instrumenti 2014.-2020.) te 260 milijuna kuna izdatke na dionice i udjele u glavnici trgovačkih društava izvan javnog sektora (ESIF fond rizičnog kapitala unutar Operativnog Programa Konkurentnost i Kohezija 2014.-2020.)

3. Rashodi po funkcijskoj klasifikaciji

Sa ciljem povećanja transparentnosti korištenja proračunskih sredstava prema namjeni, u nastavku se u okviru polugodišnjeg izvještaja o izvršenju državnog proračuna daje prikaz rashoda po funkcijskoj klasifikaciji. Brojčane oznake i nazivi funkcijske klasifikacije preuzeti su iz međunarodne klasifikacije funkcija države (COFOG) Ujedinjenih naroda – Klasifikacija rashoda u skladu s namjenom.

U prvom polugodištu 2019. godine najveći udio rashoda državnog proračuna prema funkcijskoj klasifikaciji odnosi se na socijalnu zaštitu 38,4%, nakon čega slijede rashodi za opće javne usluge 14,6%.

Grafikon 2. Rashodi po funkcijskoj klasifikaciji

Tablica 6. Rashodi poslovanja i rashodi za nabavu nefinancijske imovine iskazani po namjenama-funkcijskoj klasifikaciji

Funkcijska klasifikacija (u kunama)		Izvršenje I-VI 2019.
		HRK
UKUPNO		66.936.936.657,69
01	Opće javne usluge	9.791.380.010,50
011	Izvršna i zakonodavna tijela, finansijski i fiskalni poslovi	3.925.991.826,41
013	Opće usluge	184.111.742,47
015	Istraživanje i razvoj: Opće javne usluge	387.831.609,13
016	Opće javne usluge koje nisu drugdje svrstane	91.349.804,34
017	Transakcije vezane za javni dug	5.154.280.140,48
018	Prijenosi općeg karaktera između različitih državnih razina	47.814.887,67
02	Obrana	2.089.438.203,96
021	Vojna obrana	2.024.268.230,39
023	Inozemna vojna pomoć	65.169.973,57
03	Javni red i sigurnost	4.233.034.772,20
031	Usluge policije	2.487.051.222,38
032	Usluge protupožarne zaštite	141.264.633,46
033	Sudovi	867.214.608,23
034	Zatvori	268.977.720,42
036	Rashodi za javni red i sigurnost koji nisu drugdje svrstani	468.526.587,71
04	Ekonomski poslovi	9.447.414.877,55
041	Opći ekonomski, trgovački i poslovi veza	501.703.843,32
042	Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo i lov	3.718.793.359,26
044	Rudarstvo, proizvodnja i građevinarstvo	84.049.430,29
045	Promet	4.162.358.894,79
046	Komunikacije	2.771.241,51
047	Ostale industrije	107.994.940,38
048	Istraživanje i razvoj: Ekonomski poslovi	155.067.574,17
049	Ekonomski poslovi koji nisu drugdje svrstani	714.675.593,83
05	Zaštita okoliša	471.443.333,50
053	Smanjenje zagađivanja	1.353.963,43
054	Zaštita bioraznolikosti i krajolika	302.973.093,95
055	Istraživanje i razvoj: Zaštita okoliša	677.806,70
056	Poslovi i usluge zaštite okoliša koji nisu drugdje svrstani	166.438.469,42
06	Usluge unapređenja stanovanja i zajednice	915.416.123,43
061	Razvoj stanovanja	156.660.508,37
062	Razvoj zajednice	584.938.644,38
063	Opskrba vodom	173.816.970,68
07	Zdravstvo	5.665.302.380,70
072	Službe za vanjske pacijente	8.887.797,44
073	Bolničke službe	3.827.325.442,85
074	Službe javnog zdravstva	74.635.010,85
075	Istraživanje i razvoj zdravstva	22.930.220,45
076	Poslovi i usluge zdravstva koji nisu drugdje svrstani	1.731.523.909,11
08	Rekreacija, kultura i religija	1.104.277.089,20
081	Službe rekreacije i sporta	162.961.424,42
082	Službe kulture	695.206.208,36
083	Službe emitiranja i izdavanja	77.324,68
084	Religijske i druge službe zajednice	244.096.911,06
086	Rashodi za rekreaciju, kulturu i religiju koji nisu drugdje svrstani	1.935.220,68
09	Obrazovanje	7.484.916.050,16
091	Predškolsko i osnovno obrazovanje	2.640.863.580,75
092	Srednjoškolsko obrazovanje	1.519.225.708,44
094	Visoka naobrazba	2.374.998.518,37
095	Obrazovanje koje se ne može definirati po stupnju	169.627.072,55
096	Dodatne usluge u obrazovanju	104.692.415,13
097	Istraživanje i razvoj obrazovanja	659.706.244,43
098	Usluge obrazovanja koje nisu drugdje svrstane	15.802.510,49
10	Socijalna zaštita	25.734.313.816,49
101	Bolest i invaliditet	5.428.356.904,23
102	Starost	13.472.881.010,25
103	Slijednici	2.565.422.982,46
104	Obitelj i djeca	1.832.182.423,48
105	Nezaposlenost	1.068.335.664,83
107	Socijalna pomoć stanovništvu koje nije obuhvaćeno redovnim socijalnim programima	726.131.246,62
108	Istraživanje i razvoj socijalne zaštite	25.150.196,85
109	Aktivnosti socijalne zaštite koje nisu drugdje svrstane	615.853.387,77

RAČUN FINANCIRANJA DRŽAVNOG PRORAČUNA

U razdoblju od siječnja do lipnja 2019. godine ukupni prihodi (prihodi poslovanja i prihodi od prodaje nefinancijske imovine) ostvareni su u iznosu od 65,1 milijardu kuna, a rashodi (rashodi poslovanja i rashodi za nabavu nefinancijske imovine) u iznosu od 66,9 milijardi kuna.

U nastavku daje se prikaz plana i izvršenja računa prihoda i rashoda državnog proračuna i plana i izvršenja računa financiranja za razdoblje siječanj - lipanj 2019. godine.

Tablica 7. Račun prihoda i rashoda i Račun financiranja za razdoblje siječanj - lipanj 2019. godine

A. Račun prihoda i rashoda

(u kunama)	Plan 2019.	Izvršenje I-VI 2019.	Indeks I-VI 2019./plan 2019.
	1	2	3=2/1
Prihodi poslovanja	135.299.732.107	64.584.862.841	47,7
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	780.496.889	474.068.036	60,7
Ukupno prihodi	136.080.228.996	65.058.930.877	47,8
Rashodi poslovanja	134.863.148.091	65.882.347.253	48,9
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	5.405.356.059	1.054.589.405	19,5
Ukupno rashodi	140.268.504.150	66.936.936.658	47,7
Razlika - višak/manjak	-4.188.275.154	-1.878.005.781	44,8

B. Račun financiranja

(u kunama)	Plan 2019.	Izvršenje I-VI 2019.	Indeks I-VI 2019./plan 2019.
	1	2	3=2/1
Primici od financijske imovine i zaduživanja	31.302.587.548	21.246.037.822	67,9
Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	27.685.637.217	9.126.812.027	33,0
Prijenos depozita iz prethodne godine	3.099.363.497	2.530.422.787	81,6
Prijenos depozita u narednu godinu	-2.528.038.674	-12.771.642.801	505,2
Neto financiranje	4.188.275.154	1.878.005.781	44,8
Višak/manjak + neto financiranje	0	0	

Sljedeća tablica daje prikaz strukture plana i izvršenja računa financiranja državnog proračuna za razdoblje siječanj - lipanj 2019. godine.

Tablica 8. Račun financiranja

(u kunama)	Plan 2019.	Izvršenje I-VI 2019.	Indeks I-VI 2019./Plan 2019.
	1	2	3=2/1
NETO FINANCIRANJE	4.188.275.154	1.878.005.781	44,8
Prijenos depozita iz prethodne godine	3.099.363.497	2.530.422.787	81,6
Prijenos depozita u narednu godinu	-2.528.038.674	12.771.642.801	505,2
PRIMICI OD FINACIJSKE IMOVINE I ZADUŽIVANJA	31.302.587.548	21.246.037.822	67,9
PRIMLJENI POVRATI GLAVNICA DANIH ZAJMOVA I DEPOZITA	201.350.000	716.877.299	356,0
PRIMICI OD IZDANIH VRIJEDNOSNIH PAPIRA	23.535.000.353	19.806.039.000	84,2
Trezorski zapisi (neto)	0	0	
Obveznice	23.535.000.353	19.806.039.000	84,2
PRIMICI OD PRODAJE DIONICA I UDJELA U GLAVNICI	1.001.250.000	199.075.072	19,9
PRIMICI OD ZADUŽIVANJA	6.564.987.195	524.046.451	8,0
Primljeni krediti i zajmovi od međunarodnih organizacija, institucija i tijela EU te inozemnih vlada	992.397.195	24.046.451	2,4
Primljeni krediti i zajmovi od kreditnih i ostalih financijskih institucija u javnom sektoru	557.590.000	500.000.000	89,7
Primljeni krediti i zajmovi od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora	5.015.000.000	0	0,0
IZDACI ZA FINACIJSKU IMOVINU I OTPLATE ZAJMOVA	27.685.637.217	9.126.812.027	33,0
IZDACI ZA DANE ZAJMOVE I DEPOZITE	3.182.364.118	2.801.018.270	88,0
IZDACI ZA DIONICE I UDJELE U GLAVNICI	411.062.538	290.336.940	70,6
IZDACI ZA OTPLATU GLAVNICE PRIMLJENIH KREDITA I ZAJMOVA	4.442.210.561	2.461.291.270	55,4
Otplata glavnice primljenih kredita i zajmova od međunarodnih organizacija, institucija i tijela EU te inozemnih vlada	837.237.468	383.002.553	45,7
Otplata glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija u javnom sektoru	419.174.406	211.516.391	50,5
Otplata glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora	3.185.798.687	1.866.726.517	58,6
Otplata glavnice primljenih zajmova od trgovačkih društava i obrtnika izvan javnog sektora	0	45.809	
Otplata glavnice primljenih zajmova od drugih razina vlasti	0	0	
IZDACI ZA OTPLATU GLAVNICE ZA IZDANE VRIJEDNOSNE PAPIRE	19.650.000.000	3.574.165.547	18,2
Izdaci za otplatu glavnice za izdane trezorske zapise (neto)	1.500.000.000	3.574.165.547	238,3
Izdaci za otplatu glavnice za izdane obveznice	18.150.000.000	0	0,0

Ukupni **primici od financijske imovine i zaduživanja** u razdoblju od siječnja do lipnja 2019. godine ostvareni su u iznosu od 21,2 milijarde kuna čime su financirani izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova te manjak državnog proračuna. Više ostvareni primici u promatranom razdoblju koristit će se podmirenje izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova koji dospijevaju u drugom polugodištu 2019. godine.

U strukturi ukupnih primitaka od financijske imovine i zaduživanja, 19,8 milijardi kuna odnosi se na *primitke od izdanih vrijednosnih papira*, 716,9 milijuna kuna na *primljene povrate glavnica danih zajmova i depozita*, 524,0 milijuna kuna na *primitke od zaduživanja*, i 199,1 milijun kuna na *primitke od prodaje dionica i udjela u glavnici*.

U strukturi *primljenih povrata glavnica danih zajmova i depozita* u razdoblju od siječnja do lipnja 2019., 474,3 milijuna kuna se odnosi na primitke od povrata depozita i jamčevnih

pologa od čega se iznos od 468,3 milijuna kuna odnosi primitak od povrata depozita oročenog u prosincu 2018., 109,6 milijuna kuna na povrate zajmova danih drugim razinama vlasti, 63,7 milijuna kuna na primitke (povrate) glavnice zajmova danih neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima, 68,5 milijuna kuna na primitke (povrate) glavnice zajmova danih trgovačkim društvima i obrtnicima izvan javnog sektora, a 0,8 milijuna kuna na primitke (povrate) glavnice zajmova danih trgovačkim društvima u javnom sektoru.

Primici od izdanih vrijednosnih papira ostvareni su u iznosu od 19,8 milijardi kuna, a odnose se na obveznice izdane na domaćem i inozemnom tržištu kapitala.

U veljači 2019. godine Republika Hrvatska realizirala je na domaćem tržištu kapitala obveznice u ukupnom iznosu od 8,7 milijardi kuna. Izdana je obveznica u nominalnom iznosu od 5,0 milijardi kuna, uz kamatni kupon od 2,375%, s dospijećem 2029. godine te obveznica u nominalnom iznosu od 500,0 milijuna EUR-a, uz kamatni kupon od 0,5%, s dospijećem 2022. godine. Sredstva prikupljena ovim izdanjima obveznica upotrijebljena su za refinanciranje trezorskog zapisa nominalnog iznosa 1,5 milijardi EUR-a s dospijećem u veljači 2019. godine.

Nadalje, u lipnju 2019. godine Republika Hrvatska realizirala je na međunarodnom tržištu kapitala obveznicu u iznosu od 1,5 milijardi EUR-a (11,1 milijardi kuna) s dospijećem 2029. godine uz godišnju kuponsku kamatnu stopu od 1,125%. Sredstva prikupljena ovim izdanjem iskoristit će se za refinanciranje obveznice koja dospijeva u studenom 2019., u iznosu od 1,5 milijardi USD s kamatom od 6,75% , čime će se ostvariti značajne uštede rashoda za kamate.

Primici od prodaje dionica i udjela u glavnici, ostvareni u iznosu od 199,1 milijun kuna, uplaćeni su od strane Centra za restrukturiranje i prodaju i odnose se na primitke od prodaje dionica i udjela u vlasništvu trgovačkih društava čiji su imatelji, odnosno vlasnici Republika Hrvatska i Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje.

U okviru primitaka od zaduživanja, ostvarenih u ukupnom iznosu od 524,0 milijuna kuna, na računu primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija u javnom sektoru, evidentiran je dugoročni kredit kod Hrvatske banke za obnovu i razvitak u iznosu od 500,0 milijuna kuna. Na primljene kredite i zajmove od međunarodnih organizacija, institucija i tijela EU te inozemnih vlada otpada 24,0 milijuna kuna koji se odnose na primljene zajmove od Svjetske banke.

U razdoblju od siječnja do lipnja 2019. godine **izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova** iznose 9,1 milijardu kuna, od čega su izdaci za dane zajmove i depozite 2,8 milijardi kuna, izdaci za dionice i udjele u glavnici 290,3 milijuna kuna, izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova 2,5 milijardi kuna, a izdaci za otplatu glavnice za izdane vrijednosne papire 3,6 milijardi kuna.

Izdaci za dane zajmove i depozite izvršeni su u ukupnom iznosu od 2,8 milijardi kuna, od čega se najznačajniji iznos od 2,1 milijardu kuna odnosi na izdatke za dane zajmove trgovačkim društvima u javnom sektoru. U okviru ove podskupine, između ostalog, evidentirano je podmirenje obveza po protestiranim državnim jamstvima od strane naručitelja i financijskih institucija za uplaćene avanse i obveze po kreditima Uljanik Grupe u iznosu od 2,0 milijarde kuna. Nadalje, u okviru izdataka za dane zajmove i depozite, na podskupini izdaci za dane zajmove trgovačkim društvima i obrtnicima izvan javnog sektora, evidentiran je iznos od 659,8 milijuna kuna. Isplaćena sredstva uglavnom se odnose na financijske instrumente sufinancirane iz sredstava strukturnih i investicijskih fondova Europske unije

(kreditni za rast i razvoj, programi malih i mikro zajmova, programi ruralnog razvoja u sektoru gospodarstva, poduzetništva i poljoprivrede).

Izdaci za dionice i udjele u glavnici izvršeni su u ukupnom iznosu od 290,3 milijuna kuna, od čega se najznačajniji iznos (259,9 milijuna kuna) odnosi na ulaganje sredstava, osiguranih iz Europskog fonda za regionalni razvoj, u ESIF Fond rizičnog kapitala, a namijenjeni su za financiranje malih i srednjih poduzetnika.

U strukturi **izdataka za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova** koji iznose 2,5 milijarde kuna, 1,9 milijardi kuna odnosi se na otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora, 211,5 milijuna kuna na otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija u javnom sektoru, a 383,0 milijuna kuna na otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova od međunarodnih organizacija, institucija i tijela EU te inozemnih vlada.

U okviru podskupine otplate glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora, iznos od 1,9 milijardi kuna gotovo u cijelosti se odnosi na otplatu glavnice primljenih kredita od tuzemnih kreditnih institucija izvan javnog sektora. Na analitičkim računima otplata glavnice primljenih kredita od tuzemnih kreditnih institucija izvan javnog sektora, između ostalog, evidentirane su otplate dijela glavnice sindiciranog kredita Zagrebačke banke EUR 640,0 milijuna u iznosu od 766,0 milijuna kuna (103,3 milijuna EUR-a), otplate dijela glavnice sindiciranog kredita Privredne banke EUR 528,5 milijuna u iznosu od 529,1 milijuna kuna (71,2 milijuna EUR-a).

U okviru podskupine otplate glavnice primljenih kredita i zajmova od međunarodnih organizacija, institucija i tijela EU te inozemnih vlada najznačajniji iznos od 37,2 milijuna kuna odnosi se na otplatu glavnice zajma IBRD 74500-HR PAL II, iznos od 32,6 milijuna kuna na otplatu glavnice zajma CEB 1751 Projekt financiranja vodokomunalne infrastrukture, te 32,1 milijuna kuna na otplatu glavnice zajma IBRD 74530 Unutarnje vode.

Izdaci za otplatu glavnice za izdane vrijednosne papire evidentirani su u iznosu od 3,6 milijardi kuna u cijelosti se odnose na izdatke za otplatu glavnice za izdane trezorske zapise (neto).